

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Agricultură, industrie și comerț.

Cât de frumos sună aceste cuvinte! Cât de bine îi șade unui român îmbrăcat coala în costum țărănesc să-ți vezi curățel, deștept și chipeș fie ca agricultor, fie ca industriaș sau comerciant. Ce lucru înălțător de inimi ar fi când fie-care sătuleț ar avea coala din sînul său, unul sau doi, sau și mai mulți în sate mai mari, cari s'ar pricepe bine și cu temei la fie-care ramură din cele trei ocupațiuni principale amintite, sprijinind în același timp și biserică și școală.

Și dacă ne esaminăm mai de-a-proape, ce vedem? Vedem că ne lipsește ceea-ce dorim să avem, și vedem că în direcțiunea aceasta prea puțină activitate desvoltă cei cari chemați ar fi a face planuri și a lua executiva întru ajungerea scopului sublim.

Te cuprinde un fel de pessimism când vezi atâta egoism și amor propriu, cât vezi între români, în toate direcțiunile. »Numai eu sunt ce sunt, numai eu știu ce știu, numai ce am făcut

eu e bun făcut«. Și când totuși s'a făcut ce-va, apoi ține-te băiete, bate doba mei, spune în lumea largă, fă reclam în popor, strigă în gura mare ca să aplaudeze lumea toată că uită ce lucru minunat s'a făcut în cutare loc, și că ce merite are cutare!

Cu adevărat zicala »că s'a scremut muntele și a născut un șoarece«. A făcut și cutare un lucru pe carele altul mai harnic de mult la fost făcut înainte!

Așa e la noi, pentru-că suntem primitivi în toată privința! Chiar și în politică ne-am lăudat meritele prea mult, fără ca să fi făcut ce-va demn de laudă.

Înzadar! Ne iubim prea mult personal și în iubirea aceasta suntem îmbătați a nu vedea și a nu cunoaște și meritele altora față cu ale noastre. Nu ne place a respecta ce este al altuia în aceiași măsură cum pretindem să fim respectați noi de altul.

Și în măsura aceasta de a împărți dreptatea, preferim a ne certa în cele mai multe rënduri unii cu alții, ear' din ceartă ese invidia, răutatea, minciuna, clevetirea, și toate relele posibile. Agriculturului i-se taie cucuruzul pe

câmp înainte de a-se coace, industriașul și comerciantul rămâne fără mușterii și cei mai mulți merg la cei de neam străin că acela ține și cu unul și cu altul.

Aceasta este activitatea noastră, acesta este rezultatul frământărilor noastre, atunci când ne abatem dela adevăr, dela dreptate și dela buna cuviință, pentru-că nu ne știm prețul unii pe alții! nu ne știm sprijini reciproc, fiindcă ne lipsește cultura cea adevărată!

Ce e de făcut deci ca să ajungem la rezultate bune?

Să muncim cu dreptate fie-care la locul și breasla sa. Să nu ne străduim a la averea altuia, ci să ne străduim a câștiga cu omenie și cu dreptate cele de lipsă pentru noi. Să ne mulțămim cu puținul câștigat prin munca noastră dreaptă. — Pe cei intriganți, mincinoși și invidioși să nu-i suferim între noi până nu se fac oameni de omenie, căci agricultura, industria și comerțul numai prin muncă cinstită și omenie deplină vor putea prospera între români.

Așa să fie!

FOIȚĂ

Pățaniile multcercatei Griselde.

(Urmare și fine)

Bătrânul Ianicula adause: »Cum se nu mi se curme inima de durere, fca mea, vă zându-te într'o stare atâta de miseră, și știind că suferi pe nedrept, deoare ce nu ești vinovată. Cum te-a amăg t marchizul, carele te-a luat de nevastă numai să ne cășune durere și întristare. Marchizul tău nu mi-a venit nici-decum și nici odată la socoteală; mă temeam eu de o așa întâmplare ce-mi sfășie acum inima. Dar' iubita mea fică, să nu ne supărăm peste măsură, căci nu suntem de

vină noi, nenorocirea, ce-a venit peste capul tău și al nostru, nu o am cășunat-o noi cu purtarea noastră, necuviincioasă; ci toată vina noastră e, căci suntem săraci și de neam de jos«.

După aceste vorbe cu amar își luă pe fia sa de mână și o conduse spre căscioara sa acoperită cu paie. Ajungând acasă deschide Ianicula un scrin, în care păstrase hainele Griseldei cele țărănești, le scoate afară, și i-le dădu fiei-si să se îmbrace. De aci încolo locuî Griselda earăși la tatăl său; nu o ai fi auzit jălându-se asupra marchizului nici măcar cu un singur cuvîntel, sau să și fi plâns soartea ei nefericită. Marchizul din parte-și se convinse, că probele, la care și-a supus soția, sunt de ajuns și nu mai știa ce se facă de dorul ei. Deci dară trimite la Bolonia pe servitorul său cunoscut cu o epistolă către cum-

natul și către soru-sa, în care-i roagă, să binevoiască a veni amândoi la Piemont aducând cu sine și pe cei doi copii ai sei. Până să sosească sorsa cu copiii să respândi vestea între oameni, că mireasa marchizului e pe drum, deci toți se pregătesc de nuntă, chiar însuși marchizul chiamă oaspeții la nuntă; nuntașii să și adunaseră încă cu o zi mai înainte de a sosi sora și cumnatul marchizului cu copiii.

13. Marchizul Valter se pregătește de nou de nuntă, și chiamă pe Griselda ai servi la nuntă.

Tocma atunci trimise Marchizul după soția s'a Griselda să vină în castel; ea veni bucuroasă, și marchizul îi verbi: »Griseldo! Măne va sosi aci mireasa mea și mă voiu și cununa îndată cu ea. Nime nu cunoaște casa

Invetătorii și științele economice.

Sunt nenumărate problemele cu a căror deslegare se ocupă conducătorii poporului în aceste zile de grea încercare. Fac fel și fel de planuri și compun programe peste programe, că doar doar vor f-rici poporul și abia după zeci de ani se pomenesc că au făcut »o nimica«, sau în cazul cel mai bun, foarte puțin. În timpul acesta de vecinică sbuciumare își uită apoi cu totul de »știința economică«, carea mai mult ca ori și ce este chemată a ridica la bunăstare și fericire ori ce popor.

Foarte nefavorabili au fost anii din urmă pentru toți cei ce se ocupă cu plugăritul. Mulți proprietari mari au îndurat pagube, pe cari ani de-a rândul le vor simți. Dar față de aceștia ce vor zice miile de economi mici, cărora lipsa și sărăcia le-a luat vita din jug și astfel i-a ruinat total?

Oamenii de știință prea puțin se ocupă de soarta țeranului, cu toate că mai mult contribuie aceștia cu munca și sângele lor la susținerea unui stat. Dacă țeranul e avist la învățatura și povețele celor învățați, tot așa și cei »pripocșiți« sunt avisați la munca și osteneala țeranului.

Pe dreptul se poate deci pretinde, că mai mult se se face pentru țeran, și tot ce se face este ca în timpul acesta, când atâtea greutatea îl apasă, pe lângă o creștere religioasă-morală, să i-se dea și o învățatură, cu carea, pe lângă muncă neobosită și darul lui Dzeu, se poate trăi cinstit.

mea așa de bine ca tine; fi bună curăț și grijește casele mele, împodobește frumos pregătind tot ce se cere pentru niște oaspeți de neam mare boieresc.« Griselda făcu marchizului un compliment frumos și răspuse: »Prea bucuroasă, Măria-Ta! Mă simt foarte fericită că am onoare a-ți potca servi; cât voi trăi voi asculta de Domnia-Ta, căci mă ved îndatorată cu așa cevaș pentru multele bunătați ce le-am primit dela Domnia-Ta.«

Cum rosti acestea cuvinte apucă mătura la mână, și griji și curăț tot de sus până jos, găti patul, dichisi casele, și se purta cum se poartă o servitoare harnică și de treabă.

14. Oaspeții vin și Griselda este silită a bine-venta pe propria sa fiică mireasa presuntivă a marchizului.

A doua zi după aceasta iată că sosește domnul dela Bolonia cu mireasa presupusă; eară marchizul nostru le eși înainte călare însoțit de nuntașii. Primirea fu din cele mai încântătoare; oaspeții felicitară pe noua mireasă poftindu-i norocire și fericire. Mreasa noastră era o domnișoară cam de doisprezece

Aceasta învățatură este »economia« cu toți ramii sei: plugărit, grădinăritul și stupăritul etc.

Și fiind-că școala poporală are mai ales menirea de a educa și învăța poporul, tot ea are și chemarea de a da poporului cea mai necesară învățatură din toți ramii economiei.

Stând astfel lucrul, ne întrebăm: poate oare școala satisface acestei datorințe? Cu greu, și aceasta din multe cauze: de o parte planul de învățământ prescris pentru școlile populare e atât de încărcat, încât un învățator ce instruează 80—100 elevi într'o clasă, abia poate prelucra materialul prescris și astfel nu-i mai rămâne timp de a instrua elevii sei în vre-un ram al economiei.

Dar chiar când s'ar putea aceasta ni se pun alte pedeci în cale! Nu avem învățatori calificați pentru așa ceva, căci în preparandiile noastre încă prea puțin pond se pune pe ramul acestei științe. Ce e drept statul nostru aduce jertfe destul de mai prin înființarea de cursuri »economice«, unde li-se predau învățătorilor cunoștințele cele mai necesare din diferiții rami ai economiei și rezultatele obținute până acum au fost pe deplin mulțumitoare.

Dar câți dintre învățătorii noștri au cercetat și cercetează asemenea cursuri? Foarte puțini. Și e dureros să constăți, că nici acești puțini nu sunt îndeajuns încurajați de cătră cei pentru cari ei ar munci cu drag. Ca dovadă am putea chiar numi pe nume o comună mărginașă, care a ținut gradina școlii deschisă, ca nu cumva învățatorul calificat să se poată valida. Acestea însă sunt păcatele neamului nostru, cari după zisa lui Murășianu: »Pe voi vă nimiciră...«

ani foarte frumoasă la chip, dar prea crudă încă de a se mărita; dar' fiind că-i plăcea marchizului, trebuia să le placă la toți; toți o onorau ca pe mireasa marchizului, o însoțiră cu mare pompă sus în castel, unde-i eșiră înainte toți curtenii îmbrăcați în haine de sərbătoare și plini de bucurie. Servitorii și servitoarele o salutară de a rëndul poftindu-i norocire și fericire. Mai pe urmă se înfățișează și Griselda se puse în genunche înaintea miresei. Ii sărută mâna cu respect, și-i pofti norocire și binecuvântare cerească la pașul ce'l face.

Oaspeții se așezară la masă. Griselda se retrase între servitoare, și căra și servea la masă.

Marchizul nu se poate mira în destul de umilița neexplicabilă și de răbdarea peste măsura a Griseidei. Deci cugetă că a sosit timpul a pune capet suferințelor bietei sale soție, și a-i face bucurie cu atâtea mai dulce cu cât îi fură suferințele mai amari. Griselda alerga prin casă în sus și în jos ca și Marta din Evangeliă, când deodată o chiamă mar-

E timpul suprem ca »nimă curată« cerend dela Atotputernicul Dumnezeu, să lucrăm unul pentru altul, spre buna rodire a câmpiilor noastre și înaintarea la bună stare a poporului țeran.

Măr.

Metode pentru limpezirea vinurilor.

Aci vom descrie două mijloace folositoare care conduc la reușita limpezirii vinurilor; un mijloc este *chemic*, altul *mechanic*.

Diferitele materii limpezitoare la vinuri nu influențează în același mod și nu se arată sub aceeași formă. Unele sunt *albuminoase*, care se prepară din albușul de ou, sânge, lapte și caș, care prin amestec cu alcoolul devin în forma înghețatei; celelalte sunt *gelatinoase* care la admosferă rece devin solide, dar' amestecate cu apă ear' se topesc. Un învățat chemist le împarte în 3 categorii:

1. Cleiurile, care se topesc și se prefac ca un fel de reci (piftii, cotoroage) liquefiabile prin contact cu căldura sau alte corpuri străine. Între acestea se numără *gelatina*.

2. Cleiurile, care se topesc, constrângându-se sub oare-care influențe slabe, formând un fel de cătarige nesolubile ca albumina.

3. Cleiurile nesolubile, ce se află în apă fără a se topi: astfel e albumina încheagată, cașul lăsat la fund și fibrina (o substanță organică din sânge).

Toate acestea amestecate cu sare, cu alcool sau cu acid se închiagă puțin câte puțin. Albumina (albușul) curată a ouelor proaspete este cea mai rentabilă substanță pentru limpezirea

chizul la sine și îi zise: »Cum ți se pare Griseldo de mireasa mea; este ea frumoasă și demnă de onoare?« »De bună samă,« adaose Griselda. »eu cred că mai frumoasă și mai modestă nici că Ți ai fi putut găsi. De aceea Vă doresc din inimă fericire, și sper că domnișoara nu o va păși așa de rău cum a pēșit mireasa Domniei-Tale cea dintâi. Aceasta fusese prea moșică, domnișoara însă e delicată și de neam mare și nobl. Sigur nu va avea nenorocirea a fi lăpădată ca cea dintâi.«

15. Dupăce a suferit Griselda cu statornicie toate probele devine iarăș fericită și stimată trăind cu bărbatul și cu copiii ei în iubire până la moarte

Marchizul nu se mai potu reține și zise: »En uităte bine la mireasa mea, nu cumva îți pare a o cunoaște? Griselda își căscă ochii cât de bine, măsură pe domnișoara din creștet până în tălpi se mai uită în față lung, dar nu o putu cunoaște. Deci zise marchizul: »Griseldol nu-ți cunoști pe fia ta, pe carea-o ai născut acu doisprezece ani?«

vinurilor. Un ou conține 4 grame de albumină uscată: din 2 ouă ajunge albumina a limpezii un hectolitru de vin, la o bute de 50 decaltri este de ajuns deci albușul dela 10 ouă.

Să nu se întrebuițeze nici odată oul întreg la limpezirea vinurilor, căci gălbenușul conține materii grase, ulei animalic, accide și săruri vătămătoare vinului, din care se nasc gaze imputite ca hydrogen sulfurat și fosforat; găoacea de ou, ce constă din carbonat, fosfat de var și puțin carbonat de magnezie disolvă o mică parte din accide însă fără a contribui la limpezire.

Neaflându-se ouă proaspete, când e lipsă de a-se limpezi vinurile se poate conserva albușul uscându-l, dealmintrea se găsește atare conservă și în drugherii în formă de praf.

Gelatina sau sgârciul este de mult cunoscută de comersanții de vinuri. Ea este un fel de catarigă animalică și se estrage ferbând rămășițe de sgârciuri, vine și oase. Acestea trebuie preparate cât se poate de bine și curat, almintrea strică gustul vinurilor.

Ca să disolvăm gelatina mai repede trebuie să o înmucm 12—24 ore în apă rece, premenită măcar de 2 ori. Gelatina se uflă foarte mult și întrebuițând apă caldă (nu clocotindă) cleiul se topește și soluțiunea se poate întrebuița imediat la limpezirea vinurilor. La 1 klgr. gelatină uscată se pune 10 klgr. apă. Un litru de ast-fel de gelatină e de ajuns la 8—10 hl. de vin. Cleiuri mai usate sunt! de Nif și de pește morun cu deosebire la limpezirea vinurilor albe și la alte spiritucase. Cu 8—10 grame de atare clei bătut și topit se poate limpezi un hl. de vin. Aceasta pentru vieri și comersanți de vin.

Mătasa artificială.

Toți acei cari au vizitat fabrica de mătase artificială dela Stetin din Germania, au rămas mulțumiți. Prin ea femeia sêracă ca și cea bogată, poate să poarte haine de mătase, atât numai că cea bogată va purta o haină făcută dintr'o stofă de mătase curată, pe când cealaltă dintr'o stofă de mătase artificială.

E întrebarea, dacă mătasa artificială se va putea produce în aceleași condițiuni ușoare, după cum se produce mătasa naturală, și prin mijloace mai eftine.

După mai multe cercetări s'a putut constata, că 200 de lucrători pot să producă pe zi până la 500 kilogr. de mătase artificială, ear cheltuelile sunt așa de reduse, încât nu trec peste 1500 de cor. așa că kilogramul de mătase artificială ar veni la 2 cor. 87 bani, pe când kilogramul de mătase adevărată se vinde cu 30 cor.

Materia primă care se întrebuițează la fabricarea mătăsii artificiale este celuloza, care se întrebuițează și la fabricarea hârtiei, și care în vorba comună se numește pastă de hârtie. Aceasta pastă de hârtie printr'o amestecătură dibace cu sodă caustică, se preface într'un alcali-celuloză, care se disolvă în sulfură de carbon. Din această lucrare se capeta un produs numit de chemiști »celuloză sexanthati de sodium« sau pe românește »celuloză vâscoasă«, care este inimă mătăsii artificiale. Pentru a curăți această mătase vâscoasă, trebuie multă apă curată, care nu poate fi scmpă, decât atunci, când astfel de fabrici ar fi înființate în deșertul Saharei.

Care sunt pregătirile, ce suferă mătasa artificială înainte de a o pune

la stropirea cu apă, de unde ea ese în stare de firșoare aproape microscopice?

Firul de celuloză curat, după ce a fost stors și închis în turbină, trece în diferite băi, de felurite compozițiuni, după ce a fost tratat cu acid sulfuric și clorhidric. Mătasa artificială nu se face moale în apă și nu își perde din forța sa, din contră ea capeta înfățișarea cea mai frumoasă a mătăsii de China. Mătasa artificială este ceva mai grea, este mai eftină, are toată înfățișarea și calitățile mătăsii naturale, și credem că cu timpul se va putea răspândi în toată lumea, fiind-că cele 4 produse de care fabricantul are trebuință, și le poate procura ușor, fiind-că se găsesc din belșug.

O mare fabrică de celuloză se află și la noi în Transilvania, la Zernești lângă Brașov. Fabrică mare de mătăsărie s'a înființat de curând în Lugoj, unde lucră deja 250 fete, instruindu-le 50 fete aduse din Italia.

Departea a ajuns industria și comerciul în Germania, dar și la noi progresa.

V. S. M.

Instituțiune agronomică internațională.

Regele Victor Emanuel a adresat primului său ministru Giolitti o scrisoare prin care îi pune în vedere dorința de a să înființa un institut internațional de agricultură pe basa planului primit dela americanul David Lubiu. Scopul acestei instituțiuni ar fi înaintarea agriculturii raționale în toate statele, fără privire la scopurile politice ale acelor. Ea ar fi chemată a studia

ca și un serv umilit. — Iată aci îți redau copiii, pe care îți luasem, ei sunt acu binecrescuți ca să poți avea cea mai dulce bucurie de ei. Deoarece însă sau făcut toate pregătirile de nuntă, doresc a mă cununa de nou cu tine legându-ne soarta unul de altul de isnov prin legăturile gragostei.

Zicând acestea îi pose inelul de logodnă în deget și se promise a-i fi credincios soț de căsătorie. Preotul carele era de față, dete binecuvântarea sa nou-însoșiților, toți oasneții le poftiră norocire și fericire, și se ospătară și se veseliră cu mult mai bine ca la nunta cea dintâi. Marchizul dete ordin să chame pe bătrânul Ianicula la palat, îl primi cu bucurie și bunăvoință, îi porunci să-l îmbrace cu haine frumoase. și din momentul acesta a locuit în castelul marchizului. Dela prânz' dela cină nu putea se lipsească nici odată bunul bătrân, căci marchizul îl onora cum trebuie să onoreze cineva pe socrul său, ba chiar ca pe însuși părintele său, care la născut. Fetișoara Griseldi s'a măritat după un conte de frunte.

Griselda încremenii la auzul acistor cuvinte și nici nu scia ce să mai gândiască. Stând astfel buimăcită și nimicită continuă marchizul: „Prea iubita mea Griseldo! Să nu te turburi la auzul cuvintelor mele, căci această mireasă a mea, este fca ta și a mea și iată aci est domnișor tinăr este iubitul nostru fiu; eară tu îmi ești soția mea preaiubită și adorată, unica mea soție, afară de care n'am cunoscut alta, și nici nu voiu a mai cunoaște în viața mea!“

Zicând acestea cuvinte se sculă dela masă înbrățișă întâi pe soția sa, apoi pe ambii sei copii și-i arătă vârsând lacrimi de bucurie. Griselda leșină de bucurie. Veninduși în simții strănse în peptu-și cu duioșia de mamă întâi pe fia sa, apoi pe fiu seu și cu lacrimi, de bucurie zise: „Sunt gata să mor, căci îmi văzui în viață pe copilașii mei preaiubiți. Binecuvântată fiă prevedința dumnezeiască, care v'a conservat sênatoși întregi, căci vă credeam morți, și acum vă ved earăși, vă posed earăș scumpele mele odoare!“

Intr'aceia iată că vine marchizul cu vest-

mintele marchizei. Damele de curte fac cerc împrejurul Griseldi o desbracă de hainele-țărânești, și o dischisesc mândru ca pe o marchiză. Astfeliu eși ea earăș frumoasă ca un crin, — căci durerea nui vestejise frumșeța din cercul femeilor, ce o încungiuraseră, și damele de curte o conduseră la marchizul. Oaspeții nuntași stetrau împrejurul lor, eară marchizul luând pe soția sa de mână, se adresă în ton sêrbătoresc cătră cei ce se aflau de față: „Prea iubita mea Griseldo! Vin a mărturisi înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, că ceea ce am făcut cu tine, n'am seversit-o din reînță sau cu vr'un scop rău, ci cu cuget bun spre ați pune răbdarea la probă și a dovedi înaintea lumii cât ești tu de virtuoasă. Ce e drept virtuțile tale sunt mult mai pre sus decum mi-am închipuit eu ba eu cred că în întreaga această țeară nu se va mai găsi o a doua femeia inzestrată cu atâtea însușiri frumoase, cum ești tu. Deci de aci încolo vei fi scutită de orice cercare sau probă; eu îți voiu fi soț credincios până la moarte și cerând trebuința și voiu și servi

toate instituțiile de acest soi din diferitele țări, a compune statistice referitoare la starea muncitorilor agrari, la cauzele emigrării, la diferitele epidemii de vite și alte morburii din cercul plantelor. Ar fi de mare însemnătate și pentru crearea unui credit agricol.

Sediul acestei instituții ar fi cetatea Roma, și ar fi de cea mai mare însemnătate pentru toate statele agricole. Regele zice în scrisoarea sa »sunt convins că nobilul scop va învinge ori ce greutate a începutului.« Guvernul italian a îndrumat pe toți ambasadorii din deosebitele state cu cari stau în legătură de pretenie să le invite a-și trimite delegați la înființarea acestei instituții agronomice. Din incidentul acesta Maiestatea Sa Francisc Iosif și Loubet președintele republicii franceze l'au felicitat prin telegramă specială pe regele Victor Emanuel pentru această idee salutară îmbrășoată de el cu atâtă căldură.

Cât de frumos ar fi dacă și noi după exemplul acesta am da mai multă atențiune agriculturii noastre locale de cât de fapt io dăm!

Situația politică în Ungaria.

În cercurile înalte diplomatice a intrat alurita de *stagnațiune*. Criza guvernamentală nu sunt semne a se delătura în curând. Organele politice publiciste din țeară se bat în capete în mod sentimental.

Partidul opoziției coalitate stă greu pe gânduri, cum de actualul guvern mai poate funcționa. Actualii ministri se învîrtesc ca mărul în ciur, așteptându-și plecarea la asilul consolării, țin mereu la sfătuiri îngrijiiți, că le sare perina. Opoziționali triumfători la alegerile dietale, se consultă zi de zi cum se-și împartă fotolurile ministeriale. Tare este îngrijat actualul guvern de amenințarea, că va fi tras în judecată pentru momentele desastroase din ziua de 18 Nov. 1904 și pentru încheierea convenției comerciale cu Germania, ca și când aristocrația n'are destule alte afaceri presante. Relativ la dese vizite ale lui Andrassy, Tisza, Kossuth, Wekerle și Szél la M. Sa Regele se fac multe desmințiri oficioase; nu se vede mai nimic real.

Spiritele corifeilor sunt tare neli-niștite; ce se crede a se realiaza azi, se amână pe ziua de mâne și tot dubitări. Nici combinațiunile marelui financiar Wekerle n'au ajuns la rezultat decisiv. Absentând Alex. Wekerle o zi din capitală, s'a crezut a fi dus în audiență la Regele, însă s'a aflat, că a fost dus la moșia sa în comitatul Temes, să vede a se recrea și a se consulta și cu ai casei. Să susține, că și contele Albin Ciacki președintele casei magna-

ților ar fi fost în audiență la Viena, dar despre dobândirile sale încă nu se știe ceva pozitiv.

„N. Fr. Presse“ zice, că pentru moment situația în Ungaria e mai încălțită și mai încurcată ca ori când. *Coroana nu și-a dat învoirea* pentru separațiunea economică de Austria. Kossuth în foile sale scrie, că înțelegerea cu coroana nu progresează și se ocupă tot cu formarea viitorului ministeriu. E probabilă formarea unui ministeriu de tranziție.

Răsboiul ruso-japonez.

După o depeșă din Londra (27 Febr.) Sâmbăta trecută s'a ținut în Tokio un mare consiliu militar presădat de mareșalul Yamagata. Ministeriul de răsboiu a trimis apoi mareșalului Oyama instrucțiuni definitive pentru continuarea răsboiului.

Japonezii au ocupat colina Bereznev, pozițiunea extremă sudică a Rușilor, apoi Cinhenceng, și au luat la goană pe Ruși de lângă Gugulin.]

În Tokio e generală credință, că înaintarea Japoneseilor înseamnă o acțiune pe întreaga linie. În luptele aceste se zice că au participat trupe de ale lui Kuroki comandate de generalul Kamimura.

Generalismul Kuropatkin telegrafiază la Petersburg în 26 Febr.: Inimicul a continuat atacul contra trupelor noastre dela Cinhenceng mai ales însă partea din dreapta. Japoneseii au înaintat și contra Kantulin împresurând aripa noastră stângă, însă am respins toate atacurile îndreptate contra defileurilor Tangon și Beidalongon. Colonelel Gorsky a fost rănit la cap. Cazacii siberiani au opus o rezistență îndrăjită sub comanda lui Baumgarten. Am respins atacul Japoneseilor la Baniapuzda.

Din Nișwang se depeșează: După știri din sorginte chineză necontrolate, lupta urmează pe întreaga linie. Mai violentă e la aripa dreaptă japoneză, unde Kuroki înaintând spre nord, amenință să atace pe Ruși la spate.

Japonezii bombardează pozițiunile rusești cu tunuri de calibru mare.

Răscoala din Rusia.

Un ministru rus pentru constituțiune.

Ministrul rusesc de agricultură a prezentat Țarului un memroand asupra situațiunii internă a Rusiei. Ministrul e de părere, că raporturi normale și potolirea spiritelor agitate s'ar putea face numai prin convocarea unei adunări a reprezentanților poporului. Țarul

a studiat temeinic memorandumul și l'a însărcinat pe ministru să elaboreze un ucuz corăspunzător.

Planul revoluționarilor.

„Gaulois“ din Paris și-a trimis un corespondent la Geneva, unde a avut o convorbire interesantă cu unul din conducătorii mișcării revoluționare din Rusia. Acesta i a spus, că revoluționarii nu se tem a-și publica planurile, căci nu este putere, care le-ar putea zădărnici. Marele duce Sergius a fost condamnat la moarte înainte cu 2 luni. Comitetul revoluționar l'a anunțat cu săptămâni înainte despre soarta ce-l așteaptă. Trepov n'a câștigat nimic prin aceea, că ora executării lui n'a sosit încă. Comitetul din Petersburg va avea de grije și generalul nu va scăpa. Lui Trepov i sa destinat un loc bun pe lista roșie, ce au alcătuit-o membrii comitetului.

La primul loc în listă e numele marelui duce Vladimir, apoi marele duce Alexe al III-lea, Trepov. Țarul nu figurează pe lista comitetului. Deocamdată vor fi nimiciti cei din jurul lui.

Jidovii și Țarul.

În orașul Feodosia muncitorii jidovi s'au puș în grevă. Directorul unei fabrici s'a dus la ei, ca să-i someze a relua munca. Jidovii distribuiau tocmai atunci proclamațiuni revoluționare, apoi au eșit pe strade și au silit și pe alți muncitori să intre în grevă. Unul din oratorii jidovi a strigat: *Jos Țarul! Să fie ca în străinătate, căci atunci și noi vom fi egal îndreptățiți.* O parte a turburătorilor s'a dus apoi la statua lui Alexandru III., dar poliția i-a împrăștiat. Creștinii au intrat între jidovi strigând: *»Mai sunt în Rusia oameni, cari se apere pe Țarul.«* Un jidov a fost omorât. Șeful poliției a fost amenințat de jidovi cu moartea.

NOUȚĂȚI

Representanța fundațiunii lui Gozdu se va întruni în ședință plenară în zilele dela 13—16 Martie a. c. în Buda-desta. La ordinea de zi va fi revidarea socotelilor din anul 1904 și aprobarea bugetului pe 1905. Amintim, că fundațiunea lui Gozdu s'a ridicat de present la 6 milioane coroane.

*

Sinodul protopresbiteral gr.-or. al tractului Orăștie s'a ținut în 17 Februarie a, c. în edificiul școalei noastre. A decurs foarte bine. Raport detaliat va urma în n-rul viitor

*

Adunarea generală a Astrei se va ținea în acest an, precum a decis comitetul »Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român« din 3/15 Febr., la Sibiu.

*

și economii, societate pe acții în Orăștie.

Contul Bilanțului.

Pasive.

			Coroane		bani	
			69.004	82	Capital social: 2000 acții à cor. 100	500.000—
			176.360	50	Fond de rezervă	193.224·27
			67.350	—	Fond de pensiune	67.350—
1,694.834·69			1,687.024	69	Fond special de rezervă	139.210·92
7810—			789.664	94	Interese anticipate pro 1905	899.785 19
			525.995	62	Cambii reescomptate	37.024 70
			183.438	90	Depuneri spre fructificare	749.452·60
			145.723	35	Dividende neridicate	2,410.684·26
8084·62			7.276	16	Diverse conturi creditoare	330—
808·46			550.791	45	Profit curat	3,160.466 86
138.893·57			90.920	10		116.100 22
411.897·88			4,293.550	53		80.173 56
						4,293.550 53

Contul Profitului și Perderilor.

Venite.

			Coroane		bani	
					Profit transportat din anul trecut	3.120 —
					Interese:	
					dela împrumuturi pe cambii cu giranți	124.322·41
					« « pe cambii cu acop. hipot.	54.245·25
					« « pe ipotece	44.483·53
					« « pe obligaț. cu cav.	20.296·92
					« efecte publice	7169·45
					Venite dela întreprinderea electrică R. Kaess	250.517 57
					Provisiuni	21.202 38
					Chirie	11.172 13
						7.440 —
3859·92			293.452	07		293.452 07
121.783·82						
22.651·71	148.295	45				
23.256·47						
8595·73	31.852	20				
16.284·11						
12.178·37	28.462	48				
3859·92						
808·46	4.668	38				
	80.173	56				

Orăștie, la 31 Decembrie 1904.

Simion Vlad m. p.,
contabil.

Dir ec ț i u n e a:

ulu m. p.,
dir.

Dr. Ștefan Erdelyi m. p.,
membru în dir.

Dr. Romul Dobo m. p.,
membru în dir.

Nicolau Andreiu m. p.,
membru în dir.

Daniil David m. p.,
membru în dir.

Ioan Branga m. p.,
membru în dir.

Ioan I. Vulcu m. p.,
membru în dir.

atul comitet am axaminat conturile presente și le-am aflat în bună regulă.

Orăștie, la 1 Martie 1905.

Comitetul de supraveghiere:

Ioan Popoviciu m. p.

Dr. Aurel Oprea m. p.

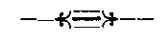
Constantin Baicu m. p.

„CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE)“ în Seliște.

Contul Bilanț.

ACTIVE	Coroane	bani	Coroane	bani	PASIVE	Coroane	bani	Coroane	bani
Cassa în numărar			37.689	28	Depunerile membrilor (capital social)			26.000	—
Credite personale			346.194	—	Fondul de rezervă			90.037	72
Imprumuturi ipotecare			511.586	—	Fondul de binefaceri			48.073	65
Cambii de bancă			71.929	—	Fondul de penziune			7.189	73
Credite de cont-curent			295.985	15	Fondul unui spital public în Seliște			20.606	18
Efecte publice și diverse acții			132.465	—	Depuneri spre fructificare			1.361.172	93
Casele Institutului			100.000	—	Interese anticipate pro 1905			9.890	86
Realități			1.234	83	Diverse conturi creditoare			26.985	06
Imprumuturi din fondul de binefaceri	40.966	66			Profit net			19.380	48
Depunerea fondului de binefaceri	7.106	99	48.073	65					
Depunerea înființându-lui spital public			20.606	18					
Depunerea fondului de penziune			7.189	73					
Mobiliar	4.147	—							
după amort. de 10%	414	70	3.732	30					
Diverse conturi debitoare și interese trans. restante			32.651	49					
			1.609.336	61				1.609.336	61

Convocare.

P. T. membrii »CASSEI DE PĂSTRARE (REUNIUNE)« în Seliște se convoacă la ședința

Adunării generale ordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe Duminecă în 12 Martie n. (27 Februarie v.) a. c. la 2 ore p. m. în sala festivă a școlii gr.-or. române din Seliște pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul general al direcțiunii și propunerile acesteia.
3. Raportul conziliului de inspecțiune.
4. Staverirea bilanțului cu 31 Decemvrie 1904.
5. Raportul direcțiunii despre secția de încasare.
6. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai conziliului de inspecțiune.
7. Alegerea direcțiunii pentru un nou period de 3 ani.
8. Alegerea conziliului de inspecțiune conform §-lui 20.

Din ședința direcțiunii »Cassei de păstrare (reuniune)« în Seliște ținută la 26 Februarie 1905.

Dr. Nicolae Calefariu,
președinte.

Dimitrie Lapadat,
secretar.

Contul Profit și Perderi.

DEBIT	Coroane	bani	Coroane	bani	CREDIT	Coroane	bani	Coroane	bani
Interese:					Interese:				
pentru depuneri spre fructificare	58.755	33			dela credite personale	28.395	37		
« fondul de binefaceri	153	26			dela imprumuturi ipotecare	35.517	30		
« fondul de penziune	349	28	59.257	87	dela cambii de bancă	7.754	65		
Spese:					dela credite de cont curent	13.541	87		
salare și marce de prezență	8.836	64			dela efecte	6.350	50		
imprimare, registre, porto	2.847	42	11.684	06	dela depuneri proprii	2.836	50	94.396	19
Contribuțiune:					Chiria			800	—
directă	3.395	80			Profit de curs			980	—
10% după interese la depuneri	5.875	53	9.271	33	Proviziune și taxe dela intabulări			4.638	25
Amortisare:									
din pretenziuni	806	—	1.220	70					
« mobiliar	414	70	19.380	48					
Profit net			100.814	44				100.814	44

Seliște, la 31 Decemvrie 1904.

Direcțiunea:

Dr. N. Calefariu m. p.,
președinte.

D. Banciu m. p.,
vice-președinte.

C. Herția m. p.,
șef-comptabil.

Iordachie Roșca m. p.,
cassar.

Dr. Stroia m. p. Dumitru Lapadat m. p.

Fetru I. Comșa m. p.

Nicolae Lupăș m. p.

Stan Stefla m. p.

Revizor expert al delegațiunii băncilor române asociate:

Iosif Liseai m. p.

Subsemnatul conziliu de inspecțiune am examinat bilanșul prezent, precum și contul profit și pierderi și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Mihail Stoica m. p.

Ioan Banciu m. p.

Nicolae Roman m. p.

Oprea Soră m. p.

„A R D E L E A N A“, institut de crec

Convocare.

Domnii acționari ai institutului nostru s^e convoacă prin aceasta la

a XIX-a adunare generală anuală ordinară,

ce s^e va ținea la 23 Martie st. n. a., c. la 10 ore înainte de amiază, în localul institutului, cu următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării prin președinte;
2. prezentarea:
 - a) raportului anual al Direcțiunii;
 - b) raportului anual al comitetului de supraveghiere;
 - c) bilanțul anual.
3. Decidere asupra rapoartelor, bilanțului și împărțirii profitul curat.
4. Alegerea alor 3 membri în Direcțiune pe durată de 3 ani.
5. Eventuale propuneri, făcute conform statutelor.
6. Alegerea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare, fie în persoană, fie prin plenipotențiați, sunt rugați a depune acțiunile și documentele de plenipotență la cassa institutului în termenul precisat prin §-ul 20 al statutelor.

Orăștie, 1 Martie n. 1905.

Direcțiunea.

Dr. Aurel Vlad m. p.,
director executiv.

Dr. Ioan Miha m. p.,
președ. dir.

Elie

Nicolau Vlad m. p.,
membru în dir.

Sub

Ioan Moța m. p.

Active.

Cassa în număr	.	.	.
Efecte publice	.	.	.
Realitățile fondului de pensie	.	.	.
Imprumuturi cu garanți	.	.	.
După abscrierea cambiilor dubioase	.	.	.
Imprumuturi pe cambii cu acop. hip.	.	.	.
Imprumuturi pe ipotece	.	.	.
Imprumuturi pe oblig. cu cav.	.	.	.
Realități	.	.	.
Mobilier	.	.	.
după amortisare de 10%	.	.	.
Conturi curente:	.	.	.
Intreprinderea electrică R. Kaess	.	.	.
Diverse conturi debitoare și interese restante	.	.	.

Spese.

Interese:	.	.	.
pentru fondul de rezervă	.	.	.
« depuneri spre tructificare	.	.	.
« cambii reescomptate	.	.	.
Spese:	.	.	.
a) salarii	.	.	.
b) chirie, porto, diverse	.	.	.
Contribuțiune:	.	.	.
directă	.	.	.
de 10% la intese de dep.	.	.	.
Amortisare:	.	.	.
din pretensiuni dubioase	.	.	.
din mobilier	.	.	.
Profit curat	.	.	.

Moartea unui ziarist bucovinean. Din Cernăuți ne vine știrea tristă despre înțetarea din viață a lui *Eusebiu Ștefanelli* fiul veneratului archimandrit Juvenal Ștefanelli. Regretatul a fost unul dintre puținii bărbați bucovineni din generațiunea mai tânără, cari cu inimă și entuziasm au luat parte activă la luptele poporului bucovinean din ultimii 10 ani. El s'a distins printr'un deosebit zel și abnegațiune. Vara trecută a condus biroul presei le serbările lui Ștefan cel mare din Putna. Odihnească în pace!

Necrolog. Surorile: Emilia Cosgarea, Cornelia, Țunea și Iuliana Lenkes, cumnatul: Iosif Lenkes, în numele lor și al numeroaselor rudeni cu inima înfrântă de durere anunță că: văduva *Augusta de Crainic n. Theodori*, soția fostului protopresbiter gr.-or. al tractului Dobra; după un morb greu și îndelungat și-a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 11/24 Februarie 1905, în etate de 54 ani. Rămășițele pământești ale scumpei defecte s'au așezat spre odichna eternă, Duminică la 13/26 Februarie, la 3 oare p. m., după ritul bisericeii gr. ort., în cripta familiară din cimiterul local. Fie-i memoria binecuvântată! H.-Dobra, în 11/24 Februarie 1905.

† **Vasile Petri**, învățătorul și profesorul luminat dela Năsăud, marele pedagog român. excelentul metodist, a reposat.

Educațiune prudentă. Micul copil Archibald al lui Roosevelt, președintele statelor unite umblă la școala publică în rënd cu toți școlarii. Ducându-se odată o mamă a unui conșcolar de a lui Archibald (găzdoae la un funcționar) la școală și văzând pe copilul ei jucându-se laolaltă, rămase uimită și zise: »și mătaļuță te joci cu copiii de rënd? Copilul președintelui îi răspunse agreabil: »Tata mi-a spus că în școală și în iume sunt copii buni și răi, mari și mici, cei buni se poartă cuviincios, cei răi necuviincios, ear alta deosebire nu există între noi«.

Ședința festivă a societății de lectură «Ioan Popasu» a tinerimei studioase dela institutul teologic-pedagogic din Caransebeș, a avut loc Duminică seara în 30 Ian. și a decurs conform programului publicat în „Foaia Diecesană”. Succesul moral și material a fost satisfăcător.

Reintors dela rebelul Ruso-Japonex. Aflăm, că *DI Maior Găișanu*, atasat militar român pe lângă armata rusă din Extremul-Orient a sosit zilele acestea la București în basa unui concediu. Ajungând în 6/19 febr. la București *DI Găișanu* s'a prezentat Ministrului de rebel *Dlui General Manu* raportând multe din campania acestui rebel. După această vizită oficioasă a plecat *DI Major* la Galați, ca să petreacă mai multe zile în sinul familiei sale și a mult iubitorilor săi concetățenii.

Bancnotele noue de 10 cor. s'au pus în circulație dela 25 Febr. n. Ele au data

de 2 Ianuarie 1904, cele vechi de 10 cor. se vor scoate din circulație, se primesc la băncile austro-ungare până în 28 Febr. 1907.

Cucuruz din La Plata la Fiume. Știrile sosite din Fiume vestesc, că nu este săptămână se nu sosească acolo mai multe corăbii încărcate cu cucuruz din Argentina. În săptămâna trecută au sosit trei corăbii cu circa 13.666 tone de cucuruz încărcate dela La Plata. Semn, că în urma acestor transpoarte va scădea și prețul lui și nu vom duce frică de foamete nici în anul acesta.

Mărul-păr seau părul-măr este o nouă plantă, despre care un-vestit grădinar engles a făcut o dare de samă în ziarul „Newcastle Chronicle” prevestindui o popularitate mare.

Anumit spune că planta aceasta s'a născut din altoiul unui păr altoit întrun măr.

Coaja seamănă întrun toate cu a mărului și fructul e de forma unui clopot ca și peara, e de o mărime colosală; diametrul e de 38 cm. aroma și gustul este ca și a mărului și pereii amestecate, dând o amestecătură foarte gustoasă și plăcută.

Cultivarea și procurarea acestei plante noi o recomandăm de ocazdată în atențiunea grădinarilor artificiali.

Corul vocal bisericesc gr.-or. român din Nereu, aranjează Duminică, în 20 Febr. s. v. (5 Martie s. n.) un concert căruia îi premerge comedia într'un act de V. Alexandri, »Cinel Cinel«.

Influența frigului asupra insectelor, (Gândacilor fluturilor și tot felul de omide.) Sunt mulți economi cari cred că gerul și peste tot frugal are putere de a omori puii de gândaci și omidele, din care causă doresc să fie carnă friguroasă. Pentru adevărarea credinței acesteia s'a făcut probe, și anume s'a așezat și espus la frig sub coaja pomilor și în alte locuri pui de omide și de gândaci, și s'a constatat că frigul și gerul nu le influentează, nu le omară ci resistă și trăesc fără nici o supărare. Sau făcut și date statistice în cauza aceasta, și după câte o earnă geroasă s'a aflat că în anumiți ani unele omide încă mai tare se sporesc de cât se peară de tot. De aceia deci, alte influențe ale naturii lucră de sporesc seau scad în câte un an și nici de cum frigul seau gerul.

Un palat gigantic. Redacțiunea și administrațiunea ziariului »Newyork-Times» din America are 31 caturi cu 31 rënduri de ferestri; măsurat dela fundament până în vârful coperișului înalt este de 476 urme, este cel mai mare edificiu din Newyork. Acest colosal edificiu intră în pământ de 55 urme. Prin acest palat merge și trenul prin tunelul subteran.

Pân' odată merge ulciorul la apă. Un magistrat (jude regesc) din Boemia, mare cunoscător de legi avea obiceiul a se rade în fiecare dimineață, înainte de a merge

la oficiu. El își angajase un barbier pe an După un timp oare-care se născu o bună amicitie între șeful barbier și judecător; astfel până se rădea duceau amândoi o stabilă conversație despre afaceri politice și juridice.

Dela un timp barbierul începu a cere judecătorului sfaturi și povețe în cause procesuale. Barbierul sub protocxt, că dorește a învăța și el dreptul se rugă de jurisprudentul ai da instrucțiunea pe timpul barbieritului. Judecătorul cu inimă nobilă și sinceră l'ajuta pe barbier cu lecții practice și îi dădu și diferite cărți juritice de cetit. În fiecare zi primea barbierul explicări și sfaturi cu privire la interpelațiuni din codul civil și penal, dând cele mai ecuitabile păreri. Aceasta conversație dură mai multe luni. Judecătorul se simțea măgulit de elevul său. Barbierul făcea mari progrese, dar avea și mai mare venit, căci causele, ce i-le deslega judecătorul erau bine plătite de oameni, cari aveau procese. Nu ținu însă prea mult pretinția amândorora și un pretinți descoperi judecătorului interesele barbierului, carele avea bună clientelă. Deci descoperit fiind misterul merse judecătorul la barbier se se rază în o sərbătoare, atunci barbierul pecând trăgea briciul pe curea întreabă pe judecător. Domnule, ce ar fi de făcut în cutare caz și cutare causă? Atunci judecătorul răspunse flecmatic. Vino la mine acasă adu mi 100 cor. și-ți voi spune îndată cei de făcut cu aceea zi barbierul și perdu ambele clientele, (s'a spart și urciorul și a curs și vinul pe jos).

Apel! Subsemnatul învățător din comuna *Perșani* comitatul Făgărașului, având dorința de a înființa o bibliotecă populară la aceasta școală, fac un călduros apel la d-nii autori, editori, librari și tuturor persoanelor cari doresc binele și propășirea țeranului român să binevoiască a contribui cu cărți, pentru ajungerea acestui nobil scop. — NB. Cărțile mă rog a se trimite la adresa subscrisului. — *Perșani*, în 18 Ianuarie 1905. *P e t r u M a c e d o n*, învățător.

Se caută spre cumpărare semănță de mazăroiu, cine are de vnzare, să binevoiască a se adresa la Adm. acestei foi, indicând și prețul per 100 kgr.

Mântuit dela Moarte. Un om oare cândva desnădăjduit trimite inventatorului crucei duple electro-magnetice R. B. Nr. 86967, d-lui *Albert Müller* Budapesta V., *Vadász-u. 42/G.* următoarea scrisoare de mulțumită:

Stimate Domnule Müller!

Înainte de toate te încunosc și știu, că sunt un om sărac, și boala m'a silit să întrun spital din Budapesta, apoi am stat 3 luni sub îngrijirea doctorilor din Zombor și toate acestea m'au costat 200 cor. fără ca să mă pot vindeca iar doctorii au perdit nădejdea și eu trebuia să mor. Din întâmplare am dat de vestea crucei d-tale și am comandat-o purtându-o pe piept după cum mi-ai scris. În timp scurt în 10 Aprilie m'au sculat din pat, mă simt sănătos și nu mi-e teamă că mor, pentru-că m'ai mântuit d-ta. Îți mulțumesc de mii de ori. Cu stimă: *Francisc Ostiadat*, mașinist în *Priglența - Szt. - Ivan* (comit. Bács-Bodrog).

Crucea duple electro-magnetică R. B. Nr. 86967 costă numai 6 cor. și vindecă boalele

următoare: reumatism, respirație grea, lipsă de somn, bătăie de inimă, boala rea, de nervi; de aceea îndemnăm pe fiecare să se adreseze plin de încredere la d-l Albert Müller Budapesta V., Vadász-utca Nr. 42/G.

Zi de zi primește d-l Albert Müller, inventatorul crucii magneto-electrice după R. B. Nr. 86967, uimitoare scrisori de surprisă. Astăzi suntem în poziție d'a publica o nouă scrisoare: St. d-le Müller! Crucea R. B. Nr. 86967, ce mi-ai trimis-o, a avut efect uimitor. Iubita mea soție — după o scurtă folosire a aparatului d-tale — s'a vindecat cu deseveșire dintr'o acută boală de piept și plămâni. Te rog să primești mulțumita mea pentru această cruce binefăcătoare. Cu stimă și salutare: Iacoba Stütz, blănar în Futtak. — Precum va ști on. public, crucile aceste se întrebuintează cu succes în contra reumei, podagrei, astmei, influenței, migrenei, și se pot comanda la inventatorul e, la domnul Albert Müller, Budapesta V., Vadász-utca Nr. 42/G.

POȘTA REDACȚIUNEI

Rugăm pe onor. noștri abonați și cetitori a grăbi cu trimiterea abonamentelor ca să putem acoperi spesele cu editarea foii. De asemenea rugăm pe acei cari în urma ocupațiilor lor sociale mai înalte nu au timp de a ceti foaia noastră și peste tot nu se pot ocupa cu chestiuni economice, industriale și comerciale, să b nevoiască a ne avisa ca să trimitem foaia în socoteala d-lor la școalele noastre sêrace din diferite comune pe seama b bibliotecelor școlare, unde de sigur vor avea cetitori și vor fi la bun loc date, eventual la alți economi cunoscuți ori prietini anumiți de ai d-lor.

Pe cei cari a primit foaia noastră, și acum cu Nr. 8 ar dori să n'o mai aibă, îi rugăm să ne trimită și abonamentul cel puțin pe un $\frac{1}{4}$ de an, ca să nu fim păgubiți la editare cel puțin cu spesele de postă făcute.

Sămânța de soia s'a procurat deja dela un preot, carele a cultivat-o prin părțile noastre în anul trecut și fiind însinuatori mai mulți se va aduce și din România, unde se cultivă mai de mult cu bune rezultate. — Distribuirea se va face după 1 Martie a. c. — Prețul ei este mare, dar și produsul ei se speriază a fi rentabil.

Se va distribui numai abonaților noștri.

Administrațiunea
„Bunul Econom.”

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 20—26 Februarie v. 1905.

Duminică	20 Alămor. Bichiș-Ciaba Comloș. Feriház.
Luni	21 Cetatea-de-baltă.
Marti	22 Huedin.
Mercuri	23 Bachna. Hadad. Petriș.
Joi	24 Haroscherec.
Vineri	25 Dalboșed. Oradea-mare.
Sâmbătă	26 Turda.

Calindarul vechiu și nou al săptămânii.

Dumin. lăsat. de carne, ev. Mateiu c. 25, g. 7. v. 7.

Dum.	20 P. Leon ep.	5 Euselvie
Luni	21 P. Timoteiu	6 Frideric
Marti	22 M. din Eug.	7 Ap. Toma
Merc.	23 M. Pol'carp	8 Ioan
Joi	24 † Af. c. S. Ioan Bot	9 Francisca
Vineri	25 P. Tarasie	10 40 Martiri
Sâmb.	26 P. Porfirie	11 Heraclie

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

„DACIA”

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. $5\frac{1}{2}\%$.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6% .

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6% .

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de dăduri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

6—

Dirrecțiunea.

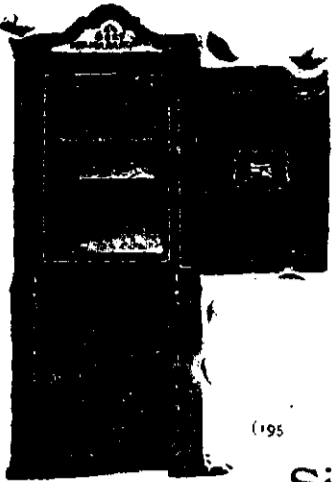
Central University Library

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Prețuri curente amănunțite se trimit la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jckeli, Sibiu (Nagyszeben). 6—52

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani,
registre și documente în toate
mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică
transilvană privilegiată ces. și
reg. de casse de fer și oțel

alui

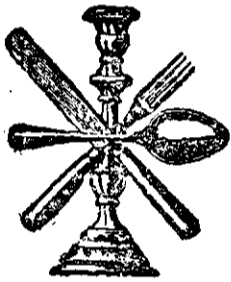
R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3. — Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de
eftine din magazinul meu, peste mē-
sură asortat, *mărfurile mele de*
argint de Mexico renumite și plă-
cute prețutindenea pentru bunătatea
lor excelentă și anume: 6 bucăți cu-
pите de masă de argint de Mexico,
6 buc. furculițe de argint de Mexico,
6 buc. linguri de argint de Mexico,
12 buc. lingurițe de argint de Mexico

pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc.
excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de
Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos
lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

46 buc. laolaltă fl. 6.50.
numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar
o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ klg.
și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță.
Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis.
Argintul de Mexico este un metal absolut alb (și în-
launtru), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate
ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând
suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic
și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 24-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. R. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-
lângă garanță: reuma,
insomnia, epilepsia, ner-
tit, clorosa, durerea de
tența, influența, precum
nervi. Bolnavul cel-ce

decă și recreează pe
asthma (respirația grea),
vositatea, lipsa de ape-
dintii, migrena, impo-
și tot felul de boale de
nu se poate vindeca în

decurs de 44 zile, îi întorcem banii imediat. Celui-ce nu-
mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt
convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. Prețul unui aparat mic 4 cor.

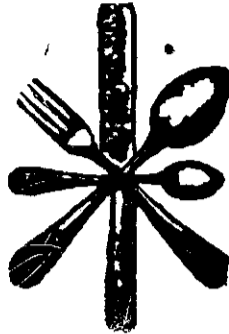
a se folosi la boale de nervi cronice. a se folosi la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stăinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 24-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

Cumpărare ocașională!

32 bucăți numai 6 fl.

În urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt incre-
dințat să vind marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înloueste cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de cununie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Aufferberg's Centrale**

(226) 7— Budapesta VI., Strada Próféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură
cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese
și anume pe termin de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal cu giranți și obligație pe 5—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri,
credit simplu și fără giranți, pe salare dela K 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea postală.

(230) „**PECUNIA**” întreprindere de credit, 7—

Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea chiliilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. În fabrice,

mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru econoame este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți suă și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. **Prețul 4 coroane.**

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.

Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 7—

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**

BUDAPEST, Strada Próféta 5.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, vioarele, resedă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budapesta, VIII. str. Bezerédi nr. 3.

CUMPENE

pentru **comerțiu, industrie** și **conomie** solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare

I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană
VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La cerere se trimite catalog (228)
48-52 ilustrat gratuit și francat.

ATELIERUL

de fotografie **ADLER**

— în Orăștie, strada apei Nr. 31 —
(lângă școala civilă de fete.)

Deoarece doresc a-mi aduna un tablou de copii, prin aceasta rog frumos pe onor. public să aibă bunătate a aduce în atelierul meu sus amintit, care este bine încălzit ori-ce fel de copii mici spre a-i fotografia.

Pentru astfel de fotografii nu iau taxe.

Cu toată stima

Adler Arthur,
photograf.

9—

BANI

Fără spese anticipative!

Imprumut de bani cu amortisare
de 4%

dela instituttele de bani de primul rang din Budapesta și străinătate, până la ¾ a valorii realităților intabulate la locul I. și II. cu amortisare dela 15—65 ani.

Credit personal! Pentru preoți, militari, oficanți de stat și privați, negustori, industriași, cu și fără

garanți pe termin de 1—15 ani; **acurateță, coulanterie și discrețiune.**

Convertire de datorii la bănci și privați.

Noi redactăm și dăm explicațiuni amănunțite despre diferite întreprinderi vechi și noi, prin organe autorizate dăm opinii tehnice și geologice de experți și executăm și finanțarea acestor felii de întreprinderi.

(249) Prefacem întreprinderi existente în societăți pe acții etc. 23-26

MELLER LA JOS és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 32.
(Firmă înprotocolată judecătorește.)

„MINERVA”, institut tipografic

în Orăștie, (Sz.-Város) Piața-mare Nr. 2.

Efectuește tot felul de lucrări aparținătoare artei tipografice.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune rării, că acest aparat

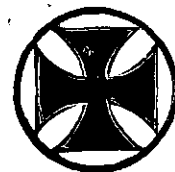
(190) de 20

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tracterie normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja estinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Pretul aparatului mare e 6 cor. | **Pretul aparatului mic e 4 cor.**
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani. | folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtții Regale în **BUDA-PESTA.**

Cancelaria și depozitele: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilu-trat. de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

6-52